Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp
Ontwerpverklaring van geen bedenkingen realiseren islamitische begraafplaats Pisartlaan 8 in Eijsden

Beslispunt(en)

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor de omgevingsvergunning afwijken van het bestemmingsplan voor het realiseren van een islamitische begraafplaats op de locatie Pisartlaan 8 te Eijsden en deze ontwerpverklaring gedurende 6 weken ter inzage te leggen.
2. De onder 1 bedoelde ontwerpverklaring van geen bedenkingen aan te merken als definitieve verklaring van geen bedenkingen wanneer er geen zienswijzen op de ontwerpverklaring worden ingediend.

Toelichting

Aanleiding / motivering

Op 1 april 2021 is door Uitvaartzorg Walpot BV een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor het realiseren van een Islamitische begraafplaats op de locatie Pisartlaan 8, 6245 SK Eijsden. De aanvraag is in strijd met het bestemmingsplan.
Medewerking kan worden verleend door middel van een omgevingsvergunning, voorzien van een ruimtelijke onderbouwing op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo).

Dit is de zgn. buitenplanse afwijking van een bestemmingsplan. Bij deze afwijking van het bestemmingsplan dient de raad als bevoegd bestuursorgaan een **verklaring van geen bedenkingen** ingevolge artikel 2.27 Wabo juncto artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht te verlenen.

De raad kan besluiten in welke gevallen geen verklaring van geen bedenkingen nodig is. Uw raad heeft hiertoe op 26 maart 2013 een lijst vastgesteld. Voor de gevallen op de lijst genoemd is geen verklaring van geen bedenkingen nodig

Het plan zoals dit nu voorligt, is niet aangewezen op de door de raad vastgestelde lijst. Derhalve is een verklaring van geen bedenkingen van uw raad noodzakelijk in het kader van de omgevingsvergunning.

Aangezien u het bevoegde gezag bent inzake het verlenen van de verklaring van geen bedenking bent u ook het bevoegde gezag om in te stemmen met het ter inzage leggen van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen.

Als uw raad hiermee instemt wordt het ontwerp van de verklaring van geen gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Ons college zal gelijktijdig de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage leggen. Tegen beiden bestaat de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

In bijgevoegd raadsvoorstel wordt uw raad voorgesteld om, als er geen zienswijzen worden ingediend, de ontwerp verklaring van geen bedenkingen als definitief aan te merken. Worden wel zienswijzen ingebracht, zullen wij deze met een voorstel omtrent het al dan niet verlenen van de definitieve verklaring van geen bedenkingen, aan uw raad voorleggen in de raadsvergadering van september a.s.

Onderstaand wordt ingegaan op het nu voorliggende verzoek van Uitvaarzorg Walpot BV.

De aanleiding voor dit plan

In juni 2020 richt de Islamitische gemeenschap zich in een brief tot Gedeputeerde Staten van Limburg en de Limburgse gemeentebesturen (bijlage 512816), waarin zij vragen om grond beschikbaar te stellen voor het realiseren van een eigen begraafplaats. Zij verwijzen hierbij naar het groeiend aantal inwoners in Limburg met een islamitische achtergrond. Een groeiend aantal dat vanwege hun toenemende binding met Nederland, ook in Limburg begraven wenst te worden. Door de coronacrisis overlijden meer mensen en deze crisis maakt het zo goed als onmogelijk om in land van herkomst begraven te worden. Hierdoor is het niet meer haalbaar om een eeuwige grafrust en een waardige uitvaart te realiseren voor hun dierbaren, hetgeen zorgt voor veel en onnodig leed.

In de daarop volgende periode legt de Islamitische geloofsgemeenschap contact met Uitvaartzorg Walpot en vraagt hen om de mogelijkheden in beeld te brengen voor de realisatie van een islamitische begraafplaats, waarbij wordt uitgegaan van eeuwige begraving, aan de Pisartlaan in Eijsden. Daarbij speelt ook de vraag dat de geloofsgemeenschap ontzorgt wil worden bij een begrafenis.

Eind vorig jaar hebben wij hiertoe een zgn. bidbook ontvangen van Walpot Uitvaartzorg (bijlage). In dit bidbook wordt ingegaan op de islamitische manier van begraven alsmede wordt ingegaan op het gedeelte van de gronden rondom het crematorium dat Walpot Uitvaartzorg en de Islamitische gemeenschap op het oog hebben voor de begraafplaats. Tevens wordt de samenwerking tussen de Islamitische gemeenschap en Uitvaartzorg Walpot geschetst, waarbij ook wordt ingegaan op het ontzorgen van de islamitische begraafplaats door Uitvaartzorg Walpot.

Islamitisch begraven

Moslims beschouwen de dood niet als een eindpunt maar veeleer als een verandering van de toestand. Vanuit die overtuiging behoren islamitische begraafplaatsen aan hen die daar begraven liggen. Er wordt dus uitgegaan van eeuwige grafrust. Ook bijvoorbeeld in het joodse geloof wordt van eeuwige grafrust uitgegaan en mogen graven, in tegenstelling tot bijvoorbeeld het katholieke geloof, niet geruimd worden. Een joodse begraafplaats is ons onze gemeente aanwezig aan de Cramignonstraat/ Veldje in Eijsden.

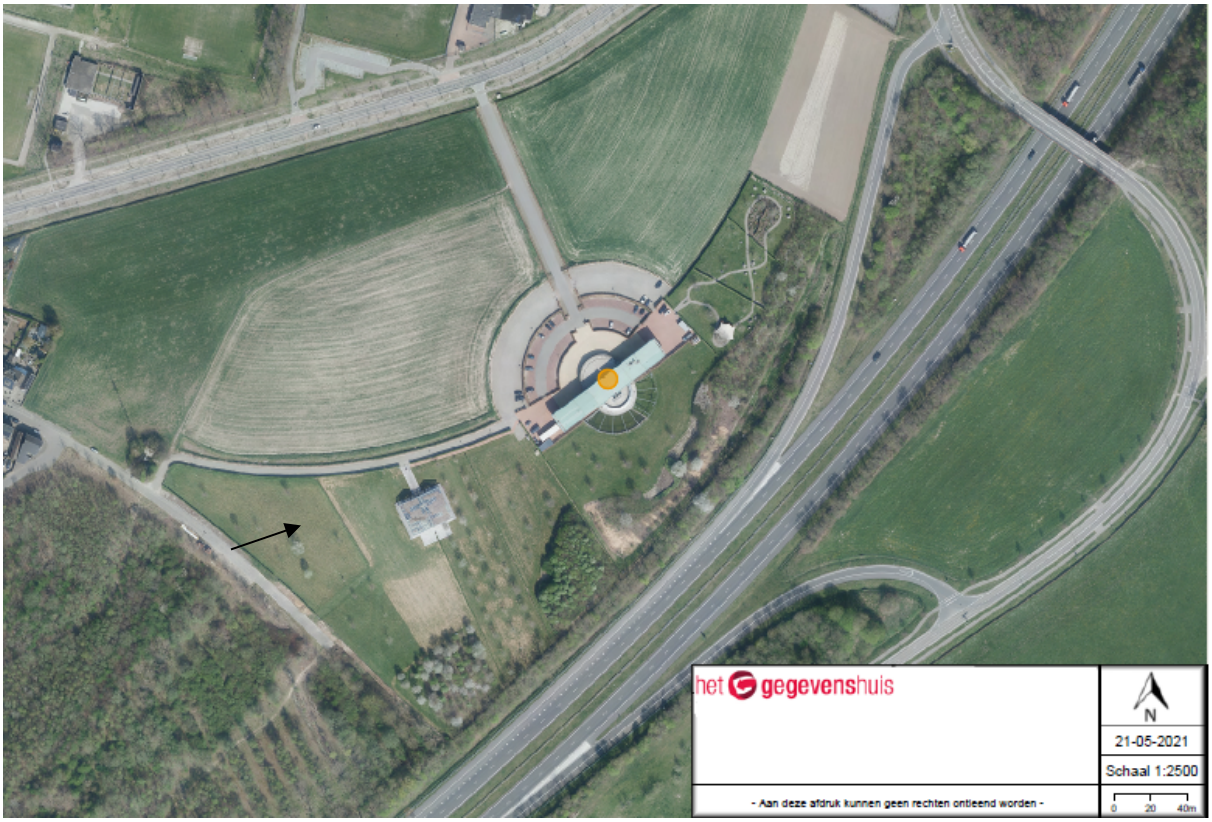
Het is voor de Islamitsiche geloofsgemeenschap belangrijk dat er een “eigen” plek is waar naleving van de islamitische voorschriften gegarandeerd is. Een islamitische begraafplaats is een besloten ruimte en kent het principe van de ommuurde tuin (Faradis). De begraafplaats wordt ingewijd en er moet zekerheid bestaan dat de grond schoon is, er mag niet eerder begraven zijn. Een uitbundige grafcultuur wordt niet gewaardeerd. Dat vindt zijn weerspiegeling in de aanwezige beplanting, die sober is en de grafbedekking, die veelal ontbreekt. De graflegging is richting Mekka. Het sluiten van het graf gebeurd zelf door degenen die bij de uitvaart aanwezig zijn.

In de islamitische begrafenisceremonie moet de overledene worden gewassen alvorens deze in het graf wordt gelegd. De rituele wassing vindt zo kort mogelijk voor de begrafenis plaats. Na de wassing wordt de overledenen in doeken gewikkeld en naar de begraafplaats gedragen. De bezoekers van de begrafenis moeten zichzelf reinigen alvorens de graflegging te kunnen uitvoeren en/of bijwonen. Ook is het gebruikelijk dat na de begrafenis de aanwezigen hun handen wassen.

Het plan

Walpot Uitvaartzorg is vanaf 2007 gevestigd aan de Pisartlaan te Eijsden. Bij de realisering van een crematorium destijds is veel aandacht besteed aan de groene inrichting van de omgeving. Het was een project destijds gerealiseerd onder de Rood voor Groen regeling.

Het gebied, voorheen agrarisch, is grotendeels heringericht tot wat het nu is. Een aantrekkelijke groene omgeving met de diverse zgn. “groene kamers”, waarvan de oostelijk gelegen kamers ook gebruikt worden als herdenkingstuin en waarin strooivelden aanwezig zijn.
Onderstaand een overzichtsfoto van het crematorium en de achter- en zijwaarts liggende “groene kamers”.

De bedoeling is om in de meest zuid-westelijke kamer (zie pijl)de begraafplaats te realiseren. Deze kamer sluit goed aan bij het principe van “ommuurde tuin” door de hagen rondom en de bosbeplanting aan de zuidzijde, die tevens dient als afscherming van de A2. De gehele begraafplaats wordt begrensd door meidoornhagen. Direct bij de entree is het de bedoeling om een reinigingsplek in te richten, van waaruit men de begraafplaats kan betreden. De entree tot de begraafplaats komt te liggen aan het pad, in eigendom bij Walpot, dat loopt vanaf het crematorium tot aan een wandelpad dat eindigt in de Ir. Rocourstraat. In het bijgevoegde Inrichtingsplan wordt de voorgestane inrichting van de begraafplaats weergegeven.

Bestemmingsplan

Het perceel ligt in het bestemmingsplan 'Buitengebied' Eijsden, vastgesteld op 27 april 2010. Op de beoogde locatie van de natuurbegraafplaats geldt de enkelbestemming 'Natuur' met een viertal dubbelbestemmingen :'Waarde – Archeologie', 'Waarde – Ecologie', 'Waarde – Landschapselement' en 'Waterstaat-Erosie'. Tevens liggen de gebiedsaanduidingen 'Geluidzone – industrie' en 'Vrijwaringszone – weg' gedeeltelijk op de beoogde locatie.

Het plan is in strijd met dit bestemmingsplan. De aanleg van een begraafplaats is niet toegestaan binnen de bestemming Natuur (artikel 16.1 van het bestemmingsplan).

Om deze strijdigheid op te heffen is een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking ingediend. Hieraan kan medewerking verleend worden middels een zgn. uitgebreide voorbereidingsprocedure op basis van artikel 2.12, lid 1, aanhef en sub a, onder 3° van de Wabo.

Artikel 2.27 van de Wabo bepaalt dat in het Besluit Omgevingsrecht opgenomen gevallen instemming nodig is van een ander bestuursorgaan. In artikel 6.5 lid 1 van het Besluit Omgevingsrecht is ten aanzien van de buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan opgenomen dat uw raad vooraf een verklaring van geen bedenking moet afgeven. Uw raad geeft door het afgeven van deze verklaring aan dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Een goede ruimtelijke ordening

De realisatie van deze begraafplaats betreft een uitbreiding van de activiteiten die Uitvaartzorg Walpot in het gebied uitoefent. Zo is, zoals al eerder aangegeven aan de oostelijke zijde de natuurzone mede ingericht als herdenkingstuin/ strooiveld.
De gronden ter plaatse hebben een natuurbestemming. Door de uitvoering van de begraafplaats, zoals ook voorzien in het Inrichtingsplan wordt geen afbreuk gedaan aan natuur en landschapswaarden. Daarnaast voorziet het plan in een behoefte voor de islamitische gemeenschap om volgens islamitische gebruiken begraven te worden. Het al aanwezig zijn van voorzieningen in het gebied ten aanzien van begraven, zoals zorgkamers in het crematorium, zorgt ervoor dat familieleden en naasten van overledenen ook ont - zorgt worden.

Omdat de ontwikkeling in het buitengebied plaatsvindt, is het Gemeentelijk Kwaliteitsmenu van toepassing. In die Kwaliteitsmenu is vastgelegd dat bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied het verlies van de omgevingskwaliteit op een kwalitatieve manier moet worden gecompenseerd. Zoals al bovenstaand aangegeven heeft de firma Walpot hiervoor een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld. Dit is bijgevoegd .De GKM commissie heeft dit plan positief beoordeeld . Het advies van de GKM commissie is bijgevoegd (bijlage 512782).

Om deze landschappelijke inpassing te waarborgen zal aan de Omgevingsvergunning de voorwaarden verbonden worden dat:

1. De landschappelijke inpassing van het project moet worden uitgevoerd in overeenstemming met het bijgevoegde Landschapsplan, dat onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van de vergunning.
2. Het landschapsplan binnen twee jaar na onherroepelijk worden van deze omgevingsvergunning uitgevoerd moet zijn en in stand moet worden gehouden.
3. Het is verboden is van de begraafplaats gebruik te maken als in strijd wordt gehandeld met het gestelde onder 1 en 2.

Archeologie
Ten aanzien van de dubbelbestemming archeologie dient een aanvullend archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden. Er is reeds door de opdrachtgever een opdracht verstrekt om dit onderzoek uit te voeren. De resultaten van het archeologisch onderzoek worden meegenomen in de ontwerpbeschikking. In 2005 is archeologisch onderzoek uitgevoerd voor de gehele locatie. Dit heeft destijds geen archeologisch waardevolle vondsten opgeleverd. Nu wordt specifiek ingezoomd op deze groene kamer.

Presentatie van plannen aan de raad

Initiatiefnemer heeft zijn plannen op 10 maart jl. tijdens een informatiesessie gepresenteerd aan uw raad. Tijdens deze informatiesessie zijn de gestelde vragen door de heer M. Walpot beantwoord. Onderstaand wordt nog op een aantal aspecten ingegaan, zoals aan de orde tijdens deze informatiesessie.
Deze aspecten zijn:

- verkeersstromen en parkeren
- afstand tot naastbij gelegen woningen

- is deze begraafplaats ook voor mensen buiten de regio
- het aantal graven
- wat is eeuwigdurend
- hoe ziet deze begraafplaats eruit en hoe weet je waar iemand begraven ligt
- is bezoek aan dierbaren de gewoonte in de islamitische gemeenschap
- Hoe zit dat binnen de regio.

Ten aanzien hiervan:

- Verkeersstromen en parkeren: De ontsluiting vindt plaats middels de hoofdingang, waar ook de parkeerplaatsen zijn gelegen. Voor wat betreft parkeren moet voldaan worden aan de norm, maar de verwachting is, gezien de aangelegde parkeerplaatsen in het verleden, dat deze norm gehaald wordt. Het pad dat de parkeerplaatsen/ crematorium verbindt met de Ir. Rocourstraat en waaraan de ingang naar de begraafplaats komt te liggen, is eigendom van Walpot en wordt ’s avonds afgesloten.
- Onderstaand een overzicht met naastbij gelegen woningen. De meest naastbij gelegen woning aan de zuidkant ligt op plm. 75 meter van de meest zuid-westelijke punt van de begraafplaats. De meest nabijgelegen woning aan de noordkant ligt op plm. 90 meter van de meest zuid-westelijke punt van de begraafplaats.

- Deze begraafplaats is ook voor mensen buiten de regio en heeft zelfs euregionaal betekenis.
- Er komen plm. 2500 graven.
- Tijdens deze bijeenkomst is door een vertegenwoordiger van de islamitische begraafplaats aangegeven dat het principe eeuwigdurend is. Echter als graven helemaal niet meer bezocht worden, gebeurt het ook wel dat graven geruimd worden.
- Er is een inrichtingsvoorstel bijgevoegd waaruit blijkt hoe de begraafplaats eruit komt te zien.
- Ten aanzien van het bezoek is tijdens de bijeenkomst door een vertegenwoordiger van de islamitische begraafplaats gesteld dat dit niet anders is dan bij andere geloven.
- Het plan is besproken met de rayonplanoloog. Deze stond positief tegen over dit plan. De ruimtelijke onderbouwing is aangeboden bij de provincie in het kader van vooroverleg.

Wet op de Lijkbezorging
Naast het aspect dat uw raad een besluit neemt omtrent het instemmen met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen is uw raad ook bevoegd gezag inzake het aanwijzen van begraafplaatsen binnen de gemeente.

In Nederland is op begraafplaatsen de Wet op de Lijkbezorging van toepassing. Deze wet kent algemene en bijzondere begraafplaatsen. Algemene begraafplaatsen zijn de gemeentelijke begraafplaatsen. Bijzondere begraafplaatsen (artikel 37 Wet op de Lijkbezorging) , worden aangelegd of in stand gehouden door een kerkgenootschap dan wel door een privaatrechtelijk of een natuurlijk persoon. De islamitische begraafplaats is een bijzondere begraafplaats.
Artikel 40 van de Wet op de Lijkbezorging bepaalt dat de grond voor deze begraafplaats door de gemeenteraad moet worden aangewezen (aanwijzingsbesluit). Artikel 41 bepaalt vervolgens dat voor het in gebruik nemen van een bijzondere begraafplaats toestemming nodig is van ons college. Aan deze toestemming kan bijvoorbeeld de voorwaarden verbonden worden dat er een reglement is met voorwaarden inzake het gebruik van de begraafplaats. Tegen zowel het besluit van uw raad als het besluit van ons college staat beroep open bij Gedeputeerde Staten.

Momenteel ligt het voorstel aan uw raad voor inzake de ontwerp verklaring van geen bedenking. Aangezien het besluit nog in de voorbereidingsfase is het nu niet zinvol om ook al een aanwijzingsbesluit te nemen. Voor de raadsvergadering van september zullen wij een voorstel voorbereiden inzake de aanwijzing van de begraafplaats in het kader van de Wet op de Lijkbezorging

Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit
Het plan is getoetst aan het Gemeentelijke Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013 (hierna: GKM). In dit beleid is vastgelegd dat bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied of in het gebied buiten de rode contouren het verlies van de omgevingskwaliteit op een kwalitatieve manier wordt gecompenseerd. De GKM commissie heeft het plan positief beoordeeld. Voor verder toelichting en de stukken met betrekking tot de landschappelijke inpassing wordt verwezen naar de bijlage.

Gevolgen

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording

Informeren/ raadplegen
Initiatiefnemer heeft de plannen gepresenteerd aan omwonenden. Vijf omwonenden hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om een informatiesessie bij te wonen. Twee omwonenden hebben hier niet op gereageerd.

Drie omwonenden hadden geen probleem met het initiatief maar stelden terecht vragen over verkeersbewegingen en waren oprecht geïnteresseerd in de rituelen van het geloof.
Twee omwonenden waren erop tegen. Zij gaven aan niet tegen een islamitische begraafplaats te zijn, maar wilden niet dat er begraven werd in hun achtertuin. Verder gaven zij aan dat dit initiatief leidt tot grafbezoek en de parkeerdruk in hun straat daartoe zal toenemen.

In de t.z.t. te verlenen omgevingsvergunning moet aan de parkeernorm op eigen terrein voldaan worden, maar zal ook uitdrukkelijk worden opgenomen dat de ontsluiting van de begraafplaats moet plaatsvinden via de hoofdtoegang, waar ook de parkeerplaatsen gelegen zijn.

Daarnaast heeft zoals eerder aangegeven, de initiatiefnemer zijn plannen op 10 maart jl. gepresenteerd aan de raad.

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost
n.v.t.

Planning, uitvoering en evaluatie
- Beeldvormende vergadering op 28 juni 2021.
- Besluitvormende vergadering op 13 juli 2021.

- Ontwerp verklaring van geen bedenking en ontwerp besluit Omgevingsvergunning ter inzage met ingang van 8 juli tot en met 18 augustus.
- Geen zienswijzen ingebracht tegen de ontwerp verklaring van geen bedenking en het ontwerp besluit Omgevingsvergunning: de Omgevingsvergunning kan verleend worden. Deze treedt nog niet in werking. Na afloop van de beroepstermijn van 6 weken treedt de omgevingsvergunning in werking.
- Er worden wel zienswijzen ingebracht. De raad moet een besluit nemen inzake de verklaring van geen bedenking.
- Raadsvoorstel in college 24 augustus 2021
- Beeldvormende vergadering 20 september 2021
- Besluitvormende vergadering 26 september 2021
- Als raad definitieve verklaring van geen bedenkingen verleend, kan aansluitend de Omgevingsvergunning verleend worden. Deze treedt dan 6 weken na beroepstermijn in werking. Als de raad de definitieve verklaring van geen bedenkingen niet verleend, moet de omgevingsvergunning geweigerd worden.

Raadsvoorstel inzake de aanwijzing tot begraafplaats als bedoeld in artikel 40 Wet op de Lijkbezorging: Raad 26 september 2021

Communicatie
Het ontwerp besluit wordt bekend gemaakt in de Staatscourant en verder op de gebruikelijke wijze. De ontwerp-omgevingsvergunning inclusief ruimtelijke onderbouwing en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen wordt geplaatst op de website www.ruimtelijkeplannen.nl.

Maatschappelijke effecten
Door realisering van een islamatische begraafplaats wordt tegemoet gekomen aan de wens van de islamitische gemeenschap om een eigen begraafplaats te hebben. De realisering van een islamitsche begraafplaats is urgent, mede gezien de gevolgen van de coronacrisis, waardoor het niet mogelijk is om in het land van herkomst begraven te worden, alsmede vanwege de toenemende wens van Nederlandse moslims om in Nederland begraven te worden. Gemeentelijke begraafplaatsen kennen geen eeuwigdurende grafrust.

Het college van Eijsden-Margraten
De gemeentesecretaris, De voorzitter,

Drs. M.A.G. Gerits Drs. G.J.M. Cox

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Beeldvormende vergadering en Raadsvergadering

Besluit:

1. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor de omgevingsvergunning afwijken van het bestemmingsplan voor het realiseren van een islamitische begraafplaats op de locatie Pisartlaan 8 te Eijsden en deze ontwerpverklaring gedurende 6 weken ter inzage te leggen.
2. De onder 1 bedoelde ontwerpverklaring van geen bedenkingen aan te merken als definitieve verklaring van geen bedenkingen wanneer er geen zienswijzen op de ontwerpverklaring worden ingediend.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 juli 2021.

De griffier,	De voorzitter,
Mr. Marc Verbeet	Drs. G.J.M. Cox